

ČESKÁ LÉKAŘSKÁ KOMORA

Se sídlem v Olomouci, Lužická 419/14, 779 00 Olomouc

tel. 234 760 700, fax 257 220 618

E-mail: sekretariat@clker.cz

Kancelář prezidenta: Lékařská ulice č. 2,
150 00 Praha 5, www.lker.cz

V Praze dne 5. 8. 2021

čj: 2774/2021

Vážená paní
Mgr. Monika Šimůnková
zástupkyně veřejného ochránce práv

Kancelář veřejného ochránce práv
ID: jz5adky

K čj: KVOP-28652/2021

Vážená paní zástupkyně Veřejného ochránce práv,

konzultoval jsem danou problematiku znovu s právní kanceláří České lékařské komory. Ze stanoviska našich právníků jednoznačně vyplývá, že postup, kdy by pacientovi, který není omezen ve svéprávnosti, bylo podáváno bez jeho vědomí placebo a byl lékařem klamán tvrzením, že je mu podáván účinný lék, by byl v rozporu jak s článkem 5 Úmluvy o lidských právech a biomedicíně, tak s ustanovením § 31 zákona o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování č. 372/2011 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení § 32 odstavec 2 téhož zákona pouze umožňuje na určitou dobu zadržet informaci o nepříznivé prognóze v nezbytně nutném rozsahu po dobu nezbytně nutnou, pokud lze důvodně předpokládat, že by její podání mohlo pacientovi způsobit závažnou újmu na zdraví. Zákon současně stanoví, v jakých případech takto postupovat nelze.

Za tohoto legislativního stavu, který je však, podle názoru České lékařské komory v souladu s mezinárodní úmluvou, kterou je Česká republika vázána, je podání placeba pacientovi možné jen tehdy, pokud se s ním lékař předem dohodne, že mu bude v rámci léčby podáváno i placebo a pacient s tím vysloví souhlas. V těchto případech zpravidla vysloví souhlas rovněž s tím, že mu nemusí lékař sdělit, kdy mu je podáván účinný lék a kdy je mu podáváno placebo, neboť tento postup je v souladu s potřebnou léčbou. Zejména mezi psychiatrem a pacientem v některých případech k takové dohodě dochází, pacient tedy bere na vědomí a potvrzuje svým podpisem, že souhlasí s tím, aby mu bylo podáváno vedle účinných léků placebo, aniž o tom bude předem informován, protože tento postup je v zájmu jeho léčby. Pokud však k takové dohodě nedojde nebo pacient svůj souhlas s takovým postupem odvolá, je třeba postupovat v souladu s platnými právními předpisy, včetně mezinárodních úmluv, kterými je Česká republika vázána, byť to může nevyhovovat kolegům z oboru psychiatrie, kteří by používání placeba bez vědomí a souhlasu pacienta považovali v některých případech za vhodnou léčbu.

S uctivým pozdravem

MUDr. Milan Kubek
prezident České lékařské komory